

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-IV.431.2.2023

Łódź, 31 maja 2023 r.

Pan

Zdzisław Kostrzewa

Wójt Gminy Nowe Ostrowy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² oraz § 11 umowy nr 87 z dnia 17 marca 2022 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” przez Gminę Nowe Ostrowy³, w dniach 3 – 5 kwietnia 2023 r., w Urzędzie Gminy Nowe Ostrowy, 99-350 Ostrowy, Nowe Ostrowy 80, przeprowadzona została kontrola, której przedmiotem była realizacja w 2022 r. programu „Posiłek w szkole i w domu” moduł 1 i 2. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Na podstawie upoważnień Wojewody Łódzkiego z 29 marca 2023 r.⁴, czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- Nikola Wyszowska – inspektor wojewódzki w Oddziale Wsparcia i Integracji Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej (upoważnienie nr 52/2023), pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Monika Stegliška – starszy inspektor w ww. Oddziale, członek zespołu kontrolerów (upoważnienie nr 54/2023),
- Katarzyna Kaczorowska-Kowalczyk – starszy specjalista w ww. Oddziale, członek zespołu kontrolerów (upoważnienie nr 53/2023).

---

1 (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

2 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.)

3 zwanej dalej Gminą

4 akta kontroli, str. 5-7

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Zgodnie z zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Nowych Ostrowach w okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Nowe Ostrowy pełnił Pan Zdzisław Kostrzewa, który został wybrany w wyborach bezpośrednich 21 października 2018 r.⁵

Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach⁶. Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną, nieposiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy. GOPS jest bezpośrednim realizatorem zadań własnych gminy, zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, określonych w przepisach obowiązującego prawa - głównie w ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷.

W toku kontroli wyjaśnień udzielały:

- Pani Wioleta Zawadzka Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz
- Pani Sylwia Piasecka Kierownik GOPS w Nowych Ostrowach na podstawie pisemnego upoważnienia.⁸

Celem kontroli było dokonanie oceny, czy w 2022 r. Gmina realizowała program „Posiłek w szkole i w domu” moduł 1 i 2⁹ zgodnie z postanowieniami Umowy nr 87 z dnia 17 marca 2022 r.¹⁰ zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim reprezentowanym przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej a Gminą Nowe Ostrowy reprezentowaną przez Wójta Gminy, o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” moduł 1 i 2 oraz zweryfikowanie prawidłowości wydatkowania środków finansowych pochodzących z dotacji budżetu państwa. W związku z tym w trakcie kontroli sprawdzono:

- a) zgodność realizacji Programu z uchwałą nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023¹¹, co wynika z § 4 ust. 1 Umowy,
- b) sposób wykonania postanowień Umowy,
- c) prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, pod względem

---

5 akta kontroli, str. 31

6 zwany dalej GOPS

7 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268)

8 akta kontroli, str. 16a

9 zwanego dalej programem

10 zwana dalej Umową

11 Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007); zwana dalej Uchwałą

zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanej dotacji a stopniem realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania dotacją z budżetu państwa zgodnie z zapisami art. 175 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

W toku kontroli zbadano całą dokumentację, potwierdzającą realizację umowy, okazaną kontrolerom.

Na podstawie dokonanych ustaleń, które zostały opisane w dalszej części, działalność Gminy w obszarze będącym przedmiotem kontroli należy ocenić pozytywnie z uchybieniem.

Na podstawie Sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2022 r.,¹² przekazanego 18 stycznia 2023 r. za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej kontrolerzy ustalili, że:

1. Na realizację Programu w 2022 roku Gmina poniosła wydatki w kwocie 239 759 zł, z czego na:

– zasiłki celowe na zakup żywności	200 700 zł,
– posiłki	39 459 zł,

Natomiast w wyniku analizy ewidencji księgowej, dotyczącej części wydatków poniesionych ze środków pochodzących z programu (Obroty na Klasyfikacjach Wydatków – roboczy), ustalono, że wydatki poniesione na posiłki to 29 459 zł. W związku z powyższym dane wykazane w sprawozdaniu są błędne, co stanowi uchybienie. W dziale I i III sprawozdania została błędnie wykazana dodatkowa kwota 9 600 zł, która powinna zostać uwzględniona tylko w dziale IV programu jako „Pomoc w formie posiłku nie wymagająca przeprowadzania wywiadu środowiskowego.

Uchwałą Nr IV/29/19¹³ z 25 stycznia 2019 r. Rada Gminy Nowe Ostrowy podwyższyła kryterium dochodowe do 150%, o którym mowa w art. 8 ust.1 pkt. 2 ustawy z o pomocy społecznej uprawniająca do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w ramach programu.

Gmina realizowała działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dla nw. adresatów programu:

- 31 dzieci do 7 roku życia,

---

12 akta kontroli, str. 25-30

13 akta kontroli, str. 47-51

- 61 uczniów,
- 163 osób znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Powyższe dane wykazane zostały w Sprawozdaniu z realizacji programu za I - XII 2022 r.¹⁴

Z danych zawartych w sprawozdaniu¹⁵ wynika, że wsparcie zapewniające pomoc realizowane było w formie:

- posiłków,
- zasiłków celowych na zakup żywności.

2. W 2022 r. Program w formie zapewnienia posiłku (obiadu) dla dzieci realizowano w 3 placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy:

- Gminne Przedszkole w Ostrowach,
- Szkoła Podstawowa w Imielnie,
- Szkoła Podstawowa w Ostrowach,

oraz w 6 placówkach spoza terenu Gminy:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 w Kutnie ,
- Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Kutnie,
- Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Pasjonistek w Kutnie,
- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Kutnie,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „Domostwo” w Żychlinie,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Kutnie.

Wszystkie placówki na terenie Gminy posiadały własne kuchnie, w których były przygotowywane posiłki, natomiast Szkoła Podstawowa w Ostrowach oraz Przedszkole w Ostrowach znajdują się na terenie jednego obiektu, a dzieci uczęszczające do tych placówek korzystają wspólnie z jednej kuchni i stołówki.

Kontrolerzy 5 kwietnia 2023 r. w celu oceny sposobu realizowania dożywiania przeprowadzili oględziny miejsca przygotowywania i wydawania posiłków (obiadu) w Szkole Podstawowej w Nowych Ostrowach, stwierdzając, że¹⁶:

- placówka przygotowuje posiłki korzystając z własnej kuchni,

---

14 akta kontroli, str. 25-30

15 akta kontroli, str. 25-30

16 protokół oględzin, str. 212

- spożywanie posiłków odbywa się na stołówce posiadającej 48 miejsc,
- posiłki wydane zostały zgodnie z tygodniowym jadłospisem umieszczonym w stołówce.

3. Jak wyjaśnił Kierownik GOPS¹⁷, każda z placówek dysponuje odpowiednimi warunkami do wydawania posiłków dla dzieci w dniach zajęć szkolnych. W okresie objętym kontrolą, pomoc w postaci posiłku udzielana była ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, a wartość posiłku oraz jego przygotowywanie było zgodne z zasadami zdrowego żywienia. Posiłki jakie otrzymywały dzieci korzystające z programu były takie same pod względem jakościowym i ilościowym jak pozostałych dzieci, co wynika z protokołów doraźnych kontroli przeprowadzanych przez pracowników GOPS w stołówkach szkolnych (monitoring),¹⁸ o którym mowa w pkt.7 niniejszego dokumentu.

W dni wolne od nauki szkolnej, tj. w czasie ferii i wakacji, Gmina udzielała pomocy w ramach programu zgodnie z wnioskiem rodziny tj. w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

4. Gmina podjęła Uchwałę¹⁹ uprawniającą Dyrektora placówki do wydania posiłku bez wywiadu środowiskowego oraz decyzji administracyjnej. W okresie objętym kontrolą do tej formy pomocy zgłoszono 8 dzieci.²⁰
5. Gmina udzielała wsparcia osobom dorosłym w ramach programu wyłącznie w formie zasiłku celowego na zakup żywności.
6. W trakcie analizy dowodów księgowych kontrolerzy ustalili, że środki finansowe pochodzące z programu nie były wykorzystane na posiłki, w których skład wchodziły wyroby cukiernicze oraz napoje gazowane, co było zgodne z treścią § 4 ust 5 Umowy.
7. Na podstawie § 4 ust. 8 Umowy²¹ Gmina zobowiązana była do podjęcia nadzoru nad zadaniem realizowanym w ramach Programu, poprzez monitorowanie jakości posiłków, systematyczności udzielania pomocy i właściwego dokumentowania wydatkowania środków finansowych.

---

17 akta kontroli, str. 211-212

18 akta kontroli, str. 195-210

19 akta kontroli, str. 47-52

20 akta kontroli, str. 25-30

21 Umowa nr 87 z dnia 17 marca 2022 r., o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach wspierania finansowego gmin w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”

Pracownicy ośrodka prowadzili monitoring w powyższym zakresie we wszystkich placówkach na terenie Gminy. Z podejmowanych działań sporządzano notatki.²²

8. Na podstawie § 5 ust. 3 Umowy, Wojewoda Łódzki udzielił Gminie dotacji w ogólnej wysokości 125 319 zł. 23 września 2022 r. został podpisany Aneks²³ do Umowy zwiększający kwotę udzielonej dotacji do kwoty 147 954 zł. W grudniu 2022 r. Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanej dotacji w wysokości 9 859 zł. Gmina wykorzystwała dotację w wysokości 138 095 zł.²⁴

Otrzymałą dotację Gmina wykorzystwała w całości przeznaczając ją na:

- wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności 120 096 zł;
- posiłki przyznane decyzją administracyjną 17 999 zł.

Środki finansowe pochodzące z dotacji, zgodnie z § 5 ust. 6 Umowy, Gmina zobowiązana była wykorzystywać sukcesywnie w każdym miesiącu. W oparciu o ewidencję księgową kontrolerzy ustalili, że środki dotacji były wykorzystywane w poszczególnych miesiącach w następujących wysokościach (w zł):

Miesiąc	Kwota wykorzystanej dotacji (zł)	Procentowe wykorzystanie dotacji
styczeń	11 329,50	8,20 %
luty	12 390,00	8,97 %
marzec	2 280,50	1,65 %
kwiecień	13 672,47	9,90 %
maj	11 734,78	8,49 %
czerwiec	15 592,75	11,29 %
lipiec	9 525,58	6,89 %
sierpień	7 776,00	5,67%
wrzesień	16 818,42	12,17 %
październik	10 412,66	7,54 %
listopad	10 582,75	7,66 %
grudzień	15 979,59	11,57 %
Razem:	138 095,00	100,00 %

22 akta kontroli str. 195-210

23 Aneks nr 1 z dnia 23 września 2022 r. do Umowy nr 87 o udzielenie dotacji celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gminy, w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”

24 w sprawozdaniu rocznym została wykazana kwota w zaokrągleniu 39 964 zł

9. Zgodnie z § 7 ust. 1 Umowy Gmina zobowiązana została do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków. Sposób prowadzenia ewidencji księgowej wydatków umożliwił identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

10. Szczegółowej kontroli poddano 100% dowodów księgowych (faktury, listy wypłat zasiłków celowych, wyciągi bankowe), stanowiących podstawę poniesienia wydatków na realizację Programu na łączną kwotę 230 159 zł.

W wyniku analizy dowodów źródłowych²⁵ ustalono, że:

- wszystkie poniesione wydatki dotyczyły kosztu zakupu posiłków, wypłat świadczeń na zakup posiłków,
- wypłaty zasiłków dokonywane były na konto bankowe oraz w kasie,
- wydatki na posiłki dla dzieci dożywianych w placówkach oświatowych dokonywane były przelewami na podstawie not księgowych i faktur z dołączonymi do nich listami dzieci korzystających z dożywiania.

11. Na podstawie § 5 ust. 9 Umowy²⁶ Gmina zobowiązała się zapewnić udział środków własnych w kosztach realizacji zadania w wysokości nie mniejszej niż 40 % całkowitego kosztu realizacji zadania w 2022 r.

Odnosząc się do kwot ujętych w ewidencji księgowej, całkowity koszt zadania wyniósł 230 159 zł. Gmina środkami własnymi sfinansowała wydatki w kwocie 92 064 zł. Udział Gminy w kosztach zadania wyniósł zatem 40,00 %, czym spełniony został wymóg zawarty w Umowie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, należy stwierdzić, że dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek szkole i w domu”, otrzymana przez Gminę w 2022 r., wykorzystana została w terminie i zgodnie z przeznaczeniem.

---

²⁵ akta kontroli, str. 64-171

²⁶ Umowa nr 87 z dnia 17 marca 2022 r., o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach wspierania finansowego gmin w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i domu”

Odnosząc się do uchybienia opisanego w pkt. 1 należy stwierdzić, że ujawnione odstępstwa od stanu pożądanego są wyłącznie o charakterze formalnym, nie powodującym następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań. Przekazana dokumentacja poza ww. błędami jest zgodna z rzeczywistym stanem ustalonym w toku czynności kontrolnych.

W związku z powyższym działanie jednostki kontrolowanej w tym zakresie należało zakwalifikować jako uchybienie.

Do otrzymanego 17 maja 2023 r. Projektu wystąpienia pokontrolnego z 8 maja 2023 r. kierownik jednostki kontrolowanej pismem z 18 maja 2023 r. zgłosił umotywowane zastrzeżenia. Do wniesionych zastrzeżeń zostało sporządzone stanowisko, które w całości uwzględnia wniesione zastrzeżenia.

W celu wyeliminowania stwierdzonego uchybienia **zaleca się** podjęcie skutecznych działań zmierzających do realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu” zgodnie z Uchwałą Rady Ministrów²⁷ i umową zawartą z Wojewodą Łódzkim oraz wzmoczenie i ulepszenie nadzoru nad wykonaniem sprawozdania rocznego z wykonania Programu w celu wykluczenia powstałych błędów.

O sposobie wykonania zaleceń i wykorzystania wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, a także podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań proszę powiadomić Wojewodę Łódzkiego w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia.

Jednocześnie informuję, iż stosownie do zapisów art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²⁸ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**

---

27 Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P z 2018 r. poz. 1007)

28 (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)